

Niels Eje har indsamlet mange af sine lyde i Geel skov, som ægteparrets private parcel støder op til.
Foto: Ruddi Christensen

Solsortens sang som angstmedicin

Niels Ejes specialdesignede musik, Musicure, blev suveræn vinder af årets internationale pris for kunst som medicin. Og nu blåstempler også amerikanske forskere dens angstdæmpende effekt.

AF BIRTHE LAURITSEN

Lider du af angst – så lyt til solsortens aftensang og havets bølgebrus.

Begge elementer indgår i en specialdesignet musik, som lægevidenskaben i dag sidestiller med smertestillende piller og antidepressiv medicin. For selv om musikken måske ikke kan helbrede, så kan den lindre smerten og dæmpe angsten i en grad, så forbruget af piller kan reduceres.

Effekten af komponisten og musikeren Niels Ejes specielle lydlandskaber, Musicure, er så dokumenteret, at han og hans tro samarbejdspartner, producer og musiker Inge Mulvad Eje, i morgen, fredag, (den 13. april) i Nashville i USA modtager årets Sadler Award, der for kunst i den medicinske sektor er, hvad en oscar er for filmen.

Begivenheden bringer for første gang Danmark på verdenskortet i denne sammenhæng.

Prisen er opkaldt efter den amerikanske læge, Blair L. Sadler, der har gjort San Diegos børnehospital verdenskendt ved at integrere kunst og arkitektur i den helbredende proces – et arbejde, der i dag kopieres af hospitaler over hele kloden.

Society for the Arts in Healthcare, der står for prisuddelingen, begrundet valget af det danske projekt med dets unikke og overbevisende, positive påvirkning af både patienter, pårørende og deres omgivelser.

To læger i front

Lægevidenskabens dokumentation af den specialkomponerede musiks målbare, positive effekt på patienter har fået apotekernes sortimentsudvalg til at acceptere, at Musicure sælges over apotekernes disk.

Foreløbig sker det i Danmark og Norge. Flere lande ventes snart at følge efter. I hvert fald tiltrækker uddelingen af årets Sadler Pris sig traditionelt stor opmærksomhed. Desuden kan

Northwest Hospital and Medical Centre i Seattle i USA om få måneder offentliggøre forskningsresultater, der handler om brugen af den specialdesignede musik i forbindelse med store hjerteundersøgelser. Også det sætter fokus på Musicure.

Resultatet falder i tråd med erfaringerne fra forskningsenheden Musica Humana – en tværfaglig projektorganisation, hvor Niels Eje sammen med læger og sygeplejersker fra Danmark, Norge og Sverige har dokumenteret musikkens afstressende og beroligende effekt.

To læger har været i front fra begyndelsen. Det er sektionsadministrerende overlæge Per Thorgaard, Aalborg Universitetssygehus, og overlæge, dr.med. Lars Heslet, Rigshospitalet. Førstnævnte er

formand for Musica Humana. Ægteparret Inge Mulvad og Niels Eje har viet en stor del af arbejdslivet til at skabe musik, som man – uden at være højtravende – kan sige gør verden lidt bedre at befinde sig i.

For selv om det hele begyndte med fokus på det lydmiljø, hospitalerne byder patienterne, så har musikken for længst fået fat også uden for de hvide kitlers verden. Af de mange breve, ægteparret modtager fra private i hele landet, fremgår blandt andet, at musikken har givet mange en bedre søvnrytme, og at den også kan få visse dampbørn til at falde til ro.

Senest har erhvervslivet fået øjnene op for, at en virksomheds lydmiljø kan have stor indflydelse på medarbejdernes trivsel og dermed arbejdsindsats. Det er dog stadig den medi-

cinske sektor, der fylder mest i Niels Ejes komponistunivers. Det har én enkel forklaring:

Kan musikken virke på patienter, der har det allerdårligst, kan den også virke på den store flade i menneskepyramiden, siger han.

Basale lyde

I den specialdesignede musik indgår naturens lyde fra det arkiv, som Niels Eje begyndte at opbygge i 1998 – lyden af bølgebrus, vind og vejr. Af trækrønernes sus og solsortens morgen- og aftensang.

Det er alt sammen lyde, der er så basale, at vi føler, de altid har været der. Netop derfor giver de trykthed. Og netop derfor kan de i en musikalsk bearbejdning supplere og i nogle tilfælde erstatte medicin.

Gennembrud med Beatles

Trio Rococo med Niels Eje (obo), Inge Mulvad Eje (cello) og Berit Spælling (harpe) fik for alvor internationalt gennembrud, da den i 1994 udsendte en cd med nyfortolkning af en række Beatles-sange, som Beatles egen producer og musikalske »bagmand«, George Martin, udtrykte stor begejstring for.

Udgangspunktet for rytmen i Niels Ejers kompositioner er hjerterytmen hos en gravid kvinde – den første rytme et menneske stifter bekendtskab med og bliver tryk ved.

Lydene er indsamlet over hele verden. Desuden er der samarbejdet med forskellige eksperter omkring fremskaffelse og optagelse af specielle lyde, som for eksempel undervandsoptagelser.

Levende billeder

Det tog fem år at få den grundlæggende medicinske dokumentation for, at lydlandskaberne har en afslappende og lindrende effekt. I første omgang blev den målrettede patienter under opvågning. Siden er andre patientgrupper blevet taget med i forskningen – som hjertepatienterne i Seattle. Og hver gang indledes en ny læge-

videnskabelig dokumentation. Herhjemme afprøves musikken pt. på psykiatriske patienter som en ny målgruppe. I alt er omkring 20 hospitaler og klinikker tilknyttet, og i stillingsannoncer er flere sygehuse begyndt at reklamere med, at de bruger Musicure i behandlingen.

Blandt soldater i Irak og Kosovo er der også gode erfaringer med brug af musikken som afstressende og angstdæmpende faktor.

Videreudviklingen ligger i Musicure, hvor der sættes billeder på musikken. Det arbejde er lagt i hænderne på fotografen Bjørn Wennerwald, og de første forskningsforsøg er gennemført med patienter, der af forskellige grunde skal holde sig helt i ro.

Økonomien bag

Økonomien i projektet kom

Trio Rococo med Inge Mulvad, Berit Spælling og Niels Eje.
Foto: Nordfoto

i de første fem år via en større donation fra Egmont Fonden. Pengene dækkede udgifter til produktion og administration, mens ægteparret Eje udviklede og stillede musikken gratis til rådighed for forskningen sideløbende med, at

de og harpenisten Berit Spælling – forenet i Trio Rococo – gav et utal af koncerter. I dag kommer det økonomiske fundament til en videreførelse af projektet fra salget af Musicure-cd'erne. For at holde udgifterne på et minimum va-

retager parret selv produktion og alle salgsled. Det sker gennem deres selskab, Gefion Records.

At de har valgt kun at formidle musikken via apoteker handler om troværdighed – en understregning af den helt afgørende

executive club

Mød en af topcheferne fra Google

At "google" er blevet et verbum på dansk, og ni ud af ti vælger Google, når de har brug for en søgemaskine – det vidner om Googles enorme succes.

Den 1. maj får medlemmerne af Børsen executive club en unik mulighed for at opleve Googles Europa-præsident Nikesh Arora. Han er kendt som manden, der fik trukket T-Mobil helt op i toppen af de internationale teleselskaber og har siden 2004 stået som hovedarkitekten bag Googles fantastiske vækst på det europæiske marked.

Med sin unikke indsigt i hvordan nye teknologier har ændret erhvervslivet, vil han fortælle om, hvilke udfordringer bl.a. industrivirksomheder står overfor i takt med forbrugernes ændrede adfærd.

Dato: Tirsdag den 1. maj 2007
Tid: Kl. 9.00 - 10.30
Sted: Det Ny Teater, Teaterkælderen, Gammel Kongevej 29, København V

Transmitteres også til regionsklubberne i Jylland og på Fyn.

Tilmelding og information på borsen.dk/bec

Gratis deltagelse for medlemmer af Børsen executive club + en navngiven gæst.

Børsen
executive club